

แบบฟอร์มสำรวจข้อมูลองค์ความรู้

ชื่อองค์ความรู้ การผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อชุมชน

(โดยหมอดินอาสาหมู่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลแม่แก้ว อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง)

๑. ชื่อ-นามสกุล นายวินัย สวัสดิ์วิเชียร ..... ตำแหน่ง หมอดินอาสาหมู่บ้าน สถานีพัฒนาที่ดินระยอง.....

๒. เนื้อหาขององค์ความรู้

๒.๑ รูปแบบการทำเกษตร

สารเร่งซุเปอร์ พด.๒ เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่เจริญได้ในสภาพเป็นกรด มีคุณสมบัติพิเศษ คือ เพิ่มประสิทธิภาพการย่อยโปรตีน ไขมัน ช่วยลดกลิ่นเหม็นระหว่างการผลิต และเพิ่มการละลายธาตุอาหารในการหมักเปลือกไข่ ก้าง และกระดูกสัตว์ในเวลาสั้นและได้คุณภาพ ช่วยเร่งการย่อยสลายวัสดุให้กลายเป็นน้ำหมักชีวภาพที่หมักสมบูรณ์ภายในเวลา ๗ วัน โดยน้ำหมักชีวภาพมีฮอร์โมนหรือสารเสริมการเจริญเติบโตหลายชนิด เช่น ออกซิน จิบเบอเรลลิน และไซโตไคนิน มีกรดอินทรีย์หลายชนิด เช่น กรดแลคติก กรดอะซิติก กรดอะมิโน และกรดฮิวมิก ซึ่งน้ำหมักชีวภาพเป็นหัวใจสำคัญของการทำเกษตรอินทรีย์ ช่วยประหยัดต้นทุน ปลอดภัยไร้สารเคมี และเร่งการเจริญเติบโตของพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นายวินัย สวัสดิ์วิเชียร ได้รับแต่งตั้งเป็นหมอดินอาสาหมู่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลแม่แก้ว อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และได้เสียสละพื้นที่ที่อยู่อาศัยของตนเองบางส่วนจัดตั้งเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีจุดเรียนรู้ด้านการผลิตน้ำหมักชีวภาพโดยใช้สารเร่งซุเปอร์ พด.๒ ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยนำเศษวัสดุที่เหลือทิ้งทางการเกษตรที่เหลือในพื้นที่มาใช้เป็นวัตถุดิบในการหมัก เช่น สับปะรด เศษผักสวนครัว เศษปลา และปลาหมอคางดำ นอกจากนี้ยังเป็นจุดฐานสำหรับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจแล้ว ยังเป็นจุดกระจายน้ำหมักชีวภาพให้แล้วแก่ชุมชนเพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุนการผลิต ช่วยบำรุงพืชผักผลไม้ให้เจริญเติบโตได้ดี.....

๒.๒ ความสอดคล้องกับสถานการณ์

(๓) ต้นทุนการผลิตในภาวะที่ปัจจัยการผลิตขาดแคลน.....

๒.๓ อธิบายหลักการดำเนินงาน

เกษตรกรทำการเกษตรโดยการปลูกผักสวนครัวตามฤดูกาลแบบปลอดสารพิษโดยใช้น้ำหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเองมาใช้ภายในแปลง จากนั้นนำผลผลิตที่ได้ไปขายโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และเมื่อมีเศษผักและผลไม้เหลือจากการขายและใกล้เน่าเสีย จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และนำน้ำหมักชีวภาพที่เหลือมาแจกจ่ายแก่เกษตรกรที่สนใจ พร้อมทั้งอธิบายวิธีการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตได้ด้วยตนเอง เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและเป็นการเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้แก่พืชในราคาประหยัด.....

๒.๔ วิธีดำเนินการ

เกษตรกรนำเศษผักและผลไม้จำนวน ๓๐-๔๐ กิโลกรัม, กากน้ำตาล ๕-๑๐ กิโลกรัม, น้ำ ๕๐ ลิตร และสารเร่ง ๑ ของ (๒๕ กรัม) ประมาณ ๕-๗ วัน (สังเกตผ้าขาว).....

การใช้งาน: น้ำหมัก ๑ ส่วน ผสมน้ำ ๕๐๐.- ๑,๐๐๐ ส่วน สำหรับฉีดพ่นหรือรดดิน.....

๒.๕ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

เกษตรกรได้ใช้น้ำหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเองภายในแปลงผักสวนครัว สามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีและลดปริมาณวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรได้ รวมทั้งเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการผลิตน้ำหมักชีวภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากหมอดินไปประยุกต์ใช้เพื่อผลิตน้ำหมักชีวภาพสูตรอื่นๆได้ตามวัตถุดิบที่มี และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ภายในชุมชนทำให้เกษตรกรได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน.....

๓. รูปภาพประกอบ

๔. เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจข้อมูลองค์ความรู้

ชื่อ-สกุล นางสาวชนิดาภา ฐานะศรีราษฎร์.....

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินระยอง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ กรมพัฒนาที่ดิน.....

เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๕-๗๙๘๕๙๙๓.....